

ACORD 107/2012, DE 27 DE JUNY, DEL PLE DEL CONSELL DE L'AUDIOVISUAL DE CATALUNYA

Anàlisi del programa 30 minuts "Entrampats a l'Aldea"

1. Fets

En data 16 de maig de 2012, va tenir entrada al registre del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) un escrit (número de registre d'entrada 0003E/651/2012), sobre l'edició del 6 de maig del programa 30 minuts "Entrampats a l'Aldea", signat pel president de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya (FCAC).

En l'escrit esmentat, la FCAC manifesta la seva "indignació pel tracte de què va ser objecte" la fallida de la secció de crèdit de l'Aldea; denuncia la "imatge distorsionada que es va donar del cooperativisme agrari, fent una generalització intolerable a partir d'un fet puntual"; afirma que "es va mostrar l'entramat d'empreses cooperatives com un col·lectiu minoritari i decadent" i que "es va obviar qualsevol declaració" de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya, "tot i haver facilitat abundant informació i disposar d'una extensa entrevista enregistrada per la producció del programa".

El 29 de maig, la Confederació de Cooperatives de Catalunya (COOPCAT) va presentar al CAC un escrit (número de registre d'entrada 0003E/677/2012) en el qual també manifestava la seva queixa sobre el contingut del programa 30 minuts "Entrampats a l'Aldea". En aquest cas, es denunciava "el tracte que s'ha fet del cooperativisme en general" i s'afirmava que, en el programa de referència, "s'analitza una petita part d'un tot (el problema de dues cooperatives: l'Aldea, 2011, i Copalme, 2007) i es presenta com si fos la norma de funcionament del tot".

2. Fonaments de dret

D'acord amb l'àmbit competencial que estableixen la Llei 2/2000, de 4 de maig, i la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya (en endavant, LCA), el Consell de l'Audiovisual de Catalunya es configura com l'organisme competent, entre d'altres, en relació amb el prestador del servei públic de comunicació audiovisual de la Generalitat.

La LCA preveu, entre d'altres, les disposicions, els criteris i els principis fonamentals relatius a la prestació pública del servei de comunicació audiovisual mitjançant, principalment, el compliment d'unes missions de servei públic.

En aquest sentit, l'apartat 1 de l'article 26 de la LCA disposa que la missió principal del servei públic de comunicació audiovisual competència de la Generalitat és "oferir a tots els ciutadans de Catalunya [...] un conjunt de continguts audiovisuals [...] orientats a la satisfacció de llurs necessitats democràtiques, socials, educatives i culturals, garantint de manera particular l'accés a una informació veraç, objectiva i equilibrada [...]".

En coherència amb l'anterior, la lletra b de l'apartat 3 de l'article 26 de la LCA disposa com a missió específica de servei públic, entre d'altres, "la transmissió d'una informació veraç, objectiva i equilibrada, respectuosa amb el pluralisme polític, social i cultural, i també amb l'equilibri territorial.

D'acord amb la lletra c de l'article 115 de la LCA, el Consell de l'Audiovisual de Catalunya, a més de les funcions que li atribueix la Llei 2/2000, de 4 de maig, té, entre d'altres, la de "vetllar pel compliment de les missions de servei públic i especialment de les que estableix el contracte programa i informar-ne el Parlament".

3. Anàlisi del contingut del programa

L'Àrea de Continguts del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, mitjançant l'Informe 66/2012, de 5 de juny, que s'adjunta a aquest Acord, ha analitzat el contingut del reportatge "Entrampats a l'Aldea" emès per TV3 el dia 6 de maig de 2012 dins del programa *30 minuts*.

En l'informe es constata que el director del programa, en la introducció del reportatge, el planteja com la crònica dels fets d'una cooperativa concreta, la de l'Aldea, i les repercussions en el conjunt del món cooperatiu. En aquest sentit, el relat se centra en el cas de l'Aldea, i la veu en *off* fa nombroses referències al fet que certes informacions es refereixen al cas concret. Aquest plantejament es reforça amb la presència majoritària de persones relacionades directament amb l'Aldea: 45 dels 65 inserts (un 69,2%) pertanyen a aquest col·lectiu, tenint en compte, a més, que 40 dels inserts són de persones afectades, que intervenen a títol individual o en representació de la plataforma d'afectats, i 5 inserts són de persones de l'estructura de la Cooperativa de l'Aldea.

Tot i això, en el decurs del reportatge hi ha elements que es podrien interpretar com a generalitzadors de la situació de l'Aldea al conjunt del món cooperatiu agrari. Alguns d'aquest elements es troben en la part introductòria del reportatge, quan es fa extensiva a les seccions de crèdit una desvinculació progressiva de la seva raó de ser; hi ha, també, generalitzacions en el fet que el relat vincula la figura del soci col·laborador utilitzat per la secció de crèdit de l'Aldea a l'ús que se'n fa en altres cooperatives de Catalunya. Cal tenir en compte, també, altres elements presents en el relat, com ara l'expressió de la suposada "confusió" que pot experimentar la ciutadania entre el paper d'un banc i el d'una secció de crèdit, o la inclusió d'una veu experta que parla de la dificultat que tenen els bancs per conèixer la situació de les seccions de crèdit amb què col·laboren.

Pel que fa a la imatge de les cooperatives catalanes, el reportatge informa, en diferents moments, de les funcions i dels objectius d'una cooperativa i d'una secció de crèdit, tant a partir de l'*off* del relat com de les intervencions de persones en forma d'insert. Igualment, inclou valoracions sobre el paper que desenvolupen les cooperatives i les seccions de crèdit, tant en positiu (al·lusions al seu paper en l'economia social, als beneficis que aporten als socis, al seu rol insubstituïble com a font de crèdit per al camp, al seu arrelament al territori, etc.), com en negatiu (el desvirtuament del model, la tendència a un creixement no fonamentat i a crear seccions de crèdit com a bancs petits, i la confusió de les seccions de crèdit amb entitats bancàries).

Pel que fa a les referències a altres cooperatives, a més de la Cooperativa de l'Aldea, el reportatge inclou l'exemple de tres cooperatives més: la Cooperativa d'Arrossaires del Delta de l'Ebre, com a model de transparència de la secció de crèdit en contrast amb la de la Cooperativa de l'Aldea; la Cooperativa Soldebre, com a exemple de la possible repercussió de la fallida de l'Aldea en el món cooperatiu català, i Copalme, exemplificador d'un mal model de gestió i precedent d'una fallida de cooperativa.

A més, el reportatge inclou un fragment d'una entrevista al president de l'Associació de Seccions de Crèdit, que, si bé no actua com a membre d'una cooperativa en particular, sí que té relació amb la representació del món cooperatiu agrari.

En conclusió, el reportatge, tot i que està centrat en l'explicació d'un cas concret, el de l'Aldea, ho fa incorporant aspectes que tendeixen a l'espectacularització de la informació, com ho són, per exemple, l'elevat percentatge d'inserts de persones afectades, en contrast amb la presència d'altres veus. A més, el contingut del programa inclou elements que condueixen a una generalització d'algunes de les qüestions tractades.

En conjunt, es transmet un missatge negatiu susceptible d'anar més enllà del cas particular i de fer-se extensiu al model, una generalització que, en un context de crisi econòmica com l'actual, podria produir un efecte contagi en relació amb la pèrdua de confiança en les seccions de crèdit de les cooperatives.

Tenint en compte l'abast i la repercussió social que aquest missatge pot tenir, i la credibilitat de què gaudeix el programa *30 minuts* entre l'audiència, caldria extremar les precaucions per evitar confusions entre el tractament d'un cas concret i la informació sobre models o estructures organitzatives o de producció.

Per tot el que s'ha exposat, el Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya adopta els següents

ACORDS

1. Aprovar, amb les consideracions que consten en la part expositiva d'aquest Acord, l'informe sobre l'anàlisi del contingut del programa *30 minuts* "Entrampats a l'Aldea", el qual s'annexa com a part integrant d'aquest Acord.
2. Recordar a Televisió de Catalunya la necessitat d'extremar les precaucions en el tractament informatiu de casos concrets, i evitar confusions que poden induir a conclusions generalitzadores.
3. Notificar aquest Acord a la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya (FCAC), a la Confederació de Cooperatives de Catalunya (COOPCAT) i a Televisió de Catalunya, SA.

Barcelona, 27 de juny de 2012

Ramon Font Bové
President

Carme Figueras i Siñol
Consellera secretària

INFORME 66/2012
Àrea de Continguts
Barcelona, 5 de juny de 2012

Anàlisi del programa ***30 minuts* “Entrampats a l’Aldea”**

Nom comercial:	TV3
Àmbit de cobertura:	Catalunya
Prestador :	TVC, SA
Data d'emissió :	6 de maig de 2012

ÍNDEX

1. Antecedents
2. Objecte de l'informe
3. Identificació del programa
4. Argument del programa
5. Estructura del reportatge
6. Anàlisi del contingut del reportatge
7. Síntesi de l'informe

1. Antecedents

Amb data 11 de maig de 2012, va tenir entrada al CAC un escrit (queixa 28/2012), via correu electrònic, que el 16 de maig va entrar al registre del Consell (0003E/651/2012), sobre l'edició del 6 de maig del programa *30 minuts* "Entrampats a l'Aldea", signat pel president de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya.

L'escrit manifesta la "indignació pel tracte de què va ser objecte" la fallida de la Secció de Crèdit de l'Aldea. Concretament, fa referència a:

- la "imatge distorsionada que es va donar del cooperativisme agrari fent una generalització intolerable a partir d'un fet puntual"
- "es va mostrar l'entramat d'empreses cooperatives com un col·lectiu minoritari i decadent"
- "es va obviar qualsevol declaració" de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya "tot i haver facilitat abundant informació i disposar d'una extensa entrevista enregistrada per la producció del programa".

El 29 de maig, la Confederació de Cooperatives de Catalunya va presentar un escrit amb registre 0003/677/2012, de 29 de maig (queixa 35/2012), en el qual manifesta la seva queixa respecte de:

- "el tracte que s'ha fet del cooperativisme en general"
- "s'analitza una petita part d'un tot (el problema de dues cooperatives: L'Aldea, 2011 i Copalme, 2007) i es presenta com si fos la norma de funcionament del tot".

2. Objecte de l'informe

L'objecte de l'informe és l'anàlisi dels continguts del reportatge "Entrampats a l'Aldea" per donar resposta a la queixa presentada per la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya i per la Confederació de Cooperatives de Catalunya.

3. Identificació del programa

Quadre 1. Identificació del programa

IDENTIFICACIÓ DEL PROGRAMA	
Prestador de serveis	TV3
Títol	"Entrampats a l'Aldea" (video)
Programa contenidor	30 minuts
Tipologia	Informatiu de reportatges
Origen i any	Catalunya, 2012
Producció	"Un reportatge de 30 Minuts amb la col·laboració de Filmsnòmades" Copyright: TVC
Hora d'emissió	21.55 h - 22.31 h
Franja d'emissió	Horari protegit (parcialment)
Durada	35 minuts
Data d'emissió	6 de maig de 2012
Qualificació atorgada pel prestador de serveis	Per a tothom
Senyalització	Per a tothom (no hi apareix cap símbol)

4. Argument del programa

El reportatge “Entrampats a l’Aldea” narra el procés de fallida de la cooperativa Agrícola Catalana i Secció de Crèdit de l’Aldea i les accions de les persones afectades per tal d’aconseguir la recuperació dels fons dipositats. En el programa hi tenen veu persones afectades i persones relacionades amb el món del cooperativisme que opinen sobre els fets.

5. Estructura del reportatge

Quadre 2. Estructura del programa

Min		Contingut	Inserts (nombre d'inserts)
0:00	Presentació al plató	Eduard Sanjuan, director de 30 minuts, presenta el reportatge	--
1:20	“2/12/2011”	Talls dels teletinformatius de TV3 on s’informa de la fallida de la Secció de Crèdit de la Cooperativa de l’Aldea i inserts de persones afectades.	Persones afectades (7)
3:43	“Les causes”	Trets del funcionament d’una cooperativa agrària i de les seccions de crèdit. S’analitzen les causes de la fallida en el cas de l’Aldea.	Pagesos socis de la Cooperativa de l’Aldea (2) José Fernando Falcó , president de la Cooperativa de l’Aldea Josep Carles Vicente , Unió de Pagesos Oriol Amat , catedràtic d’economia financera i comptabilitat UPF
9:55	“Els afectats”	Afectació de la fallida, tant pel que fa als estalvis personals com a l’economia agrària. Exemple de funcionament de la Cooperativa d’Arrossaires del Delta de l’Ebre. Creació de la plataforma d’afectats i intervenció de la Generalitat.	Pagesos socis de la Cooperativa de l’Aldea (3) Persones afectades-estalviadores (7) Lluís Roig , president de l’Associació de Seccions de Crèdit Joan Ramon Sanchís , director de l’Institut Economia Social i Cooperatives UV (2) José Fernando Falcó , president de la Cooperativa de l’Aldea Jordi Òliva , DG de Política Financera Jordi Gas , portaveu afectats Pepe Bartomeu , plataforma d’afectats (3) Raül Carles , director de la Secció de Crèdit de la Cooperativa d’Arrossaires del Delta de l’Ebre

19:56	"Les esperances"	Accés de les persones a una part dels fons. Repercussió de la fallida en altres seccions de crèdit, amb l'exemple de la Cooperativa Soldebre de Tortosa. Assemblea amb assistència de representants de la Generalitat.	Pagesos socis de la Cooperativa de l'Aldea (1) Persones afectades-estalviadores (6) Josep Estrada, gerent Cooperativa Soldebre Divina Alsinet, directora de l'Institut Català de Crèdit Agrari (2) Josep Anton Arnó, consultor empresarial de la Cooperativa de l'Aldea
25:20	"La crisi"	Imatges de dues assemblees on s'anuncia que no es recuperaran tots els fons i amb l'assistència de l'antic gerent de la Cooperativa de l'Aldea. Exemple de la fallida de la Cooperativa Copalme el 2008.	Persones afectades (6) Pepe Bartomeu, plataforma d'afectats Josep Anton Arnó, consultor empresarial de la cooperativa de l'Aldea Jordi Gas, portaveu afectats Sense identificar, exgerent de la Cooperativa de l'Aldea Anna Jové, advocada del procediment concursal de Copalme Oriol Amat, catedràtic d'economia financera i comptabilitat de la UPF Jordi Òliva, DG de Política Financera Manolo Sanuy, president de Copalme (2) Sense identificar, membre de la Junta de Copalme Josep Estrada, gerent de la Cooperativa Soldebre
32:45	"El futur"	Assemblea sobre la continuïtat de la Cooperativa (30/3/12). Conclusions del reportatge	Pagesos socis de la Cooperativa de l'Aldea (1) Persones afectades-estalviadores (1) Jordi Gas, portaveu afectats Josep Maria Pelegrí, conseller d'Agricultura Joan Ramon Sanchís, director de l'Institut Economia Social i Cooperatives UV
35:20	Fi		

6. Anàlisi del contingut del reportatge

6.1. Continguts editorials

En aquest apartat, s'hi inclouen els textos de l'*off* i el contingut dels inserts que contenen elements que poden incidir sobre l'objectiu de l'informe:

- (1) la possible generalització del cas de l'Aldea a tot el món cooperatiu català,
- (2) la imatge de les cooperatives en el reportatge,
- (3) les referències a altres cooperatives diferents a la de l'Aldea,
- (4) la referència a la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya.

6.1.1. Possible generalització del cas de l'Aldea a tot el món cooperatiu català

La introducció que fa el director del programa planteja el reportatge com la crònica dels fets d'una cooperativa concreta, la de l'Aldea, i les repercussions en el conjunt del món cooperatiu:

“La ferocitat dels mercats financers que tant ha afectat les nostres economies reals també ha saltat al nostre sector agrícola. El cas de la Cooperativa de l'Aldea, al Baix Ebre, n'és un exemple.”

“Hem seguit pas a pas el cas de l'Aldea i les seves implicacions en el nostre sector agrícola. Ara el Govern vol que el sector bancari s'impliqui en una solució de futur. En qualsevol cas, del disseny de qualsevol pla en depèn la supervivència del model cooperatiu del camp català”

El reportatge narra la situació esdevinguda a l'Aldea, de manera que els capítols que l'integren s'estructuren entorn dels fets (fallida, assemblees, recuperació parcial de fons, etc.). Igualment, l'*off* fa nombroses referències al fet que es refereix a aquest cas en concret. A tall d'exemple:

“La secció de l'Aldea no limitada només al soci de la cooperativa, com diu la llei...” (*off*)

“Per als agricultors [una secció de crèdit] és una font de finançament imprescindible, però a l'Aldea han gastat massa.” (*off*)

Així i tot, en el decurs del reportatge es troben **elements que es podrien interpretar com a generalitzadors** de la situació de l'Aldea:

“Catalunya és, després d'Andalusia, la comunitat autònoma amb més seccions de crèdit agrícola. Però, amb el temps, aquesta espècie de banca particular s'ha anat desvinculant en part de la seva raó de ser, el camp, i ha actuat, en algun lloc, com una entitat financera més.” (introducció)

“Com que a l'Aldea s'havia obert a tothom, per estar dins de la llei, van convertir tots els usuaris en socis col·laboradors de la cooperativa, però ho van fer sense advertir-los. Aquesta figura ha servit a moltes cooperatives per tenir més capital. De fet, a Catalunya, del total de socis de les cooperatives, la meitat són col·laboradors”(off)

“Com que les seccions de crèdit no són entitats financeres, hi ha serveis que no poden prestar. Per resoldre-ho firmen convenis amb els bancs que ofereixen als socis allò que la secció no els pot donar. Les confusions estan servides” (off)

“Les cooperatives pels bancs són com una caixa negra, a vegades. Costa tindre informació comptable” (**Oriol Amat**, catedràtic d'economia financera i comptabilitat de la UPF).

“La complexitat que comporta tot el control d'una entitat financera en cap cas es pot fer en una secció de crèdit [...] una cosa que està pensada per donar suport a uns socis en la seva activitat agrària no es pot transformar en un banc petitó” (**Jordi Òliva**, DG de Política Financera)

6.1.2. La imatge de les cooperatives catalanes

El reportatge informa, en diferents moments, **de les funcions i els objectius d'una cooperativa i d'una secció de crèdit**, tant a partir de l'off del relat com de les intervencions de persones en forma d'insert. Per exemple:

“La missió principal de les cooperatives és aglutinar i comercialitzar els productes dels seus socis, [...]” (off)

“[...] la secció de crèdit, una banca particular de la cooperativa que aglutina l'estalvi del soci i l'utilitza tant per finançar l'activitat dels pagesos com de la pròpia cooperativa. Per als agricultors és una font de finançament imprescindible, però a l'Aldea han gastat massa”. (off)

“Amb la banca convencional [el pagès] ho té molt difícil perquè li deixin diners. La inestabilitat del camp agraeix un finançament a mida” (off)

“Com que les seccions de crèdit no són entitats financeres hi ha serveis que no poden prestar. Per resoldre-ho firmen convenis amb els bancs que ofereixen als socis allò que la secció no els pot donar. Les confusions estan servides” (off)

“Les seccions de crèdit no tenen cap fons de garantia de dipòsits. La seguretat recau en la regulació per part de l'Administració i en l'associació que les agrupa”. (off)

Igualment, el reportatge inclou **valoracions del paper de les cooperatives i de les seccions de crèdit**:

“Quan parlem de seccions de crèdit estem parlant de beneficis socials [...], però el que sí està fent és donar un benefici de caràcter social al soci” (**Joan Ramon Sanchís**, director de l'Institut Economia Social i Cooperatives de la UV)

“És un moment [...] que l'economia social té un gran paper a fer, una altra cosa és que aquest paper el facin” (**Oriol Amat**, catedràtic d'economia financera i comptabilitat de la UPF)

“Si no existissin les seccions de crèdit en aquest paper que estan fent de suport i de fer costat al pagesos i ramaders esdevindria un problema molt greu” (**Lluís Roig**, president de l'Associació de Seccions de Crèdit)

“Eixe intent de capitalitzar les cooperatives, d'ampliar el seu volum de capital, han consentit o han permès l'entrada de nous socis i això és, *digam* d'alguna manera, el que ha obligat les cooperatives agràries a ampliar les seves possibilitats d'operació *rosant* la legalitat.” (**Joan Ramon Sanchís**, director de l'Institut Economia Social i Cooperatives de la UV)

“El que està clar és que aquí han fallat tots els controls. [...] [Les cooperatives] Són entitats que van una mica a la deriva, com més grans es fan jo crec que més perilloses són” (**Anna Jové**, advocada del procediment concursal de Copalme)

“Quan hi ha una cooperativa molt petita i una secció de crèdit molt gran on bàsicament treballem amb socis col·laboradors i estem fent de banc, això desvirtua el model” (**Jordi Òliva**, DG de Política Financera)

“La voracitat dels mercats ha posat les cooperatives locals contra les cordes. Una crisi contra la qual l'Administració ha receptat fusions i grans corporacions” (off)

“Les companyies es fusionen, es compren, es venen, es fan cada vegada nuclis més forts, més potents, més intensos. També en el món cooperatiu han de fer aquest procés” (**Josep Maria Pelegrí**, conseller d'Agricultura)

“Això és un perill que pot acabar amb les pròpies cooperatives perquè pensem que un dels elements diferenciadors d'una cooperativa agrària respecte a una altra forma jurídica dins del sector agrari és precisament eixe caràcter local d'arrelament al territori, de coneixement de les necessitats concretes dels seus socis, i això pot desaparèixer amb les fusions” (**Joan Ramon Sanchís**, director de l'Institut Economia Social i Cooperatives de la UV)

6.1.3. Referències a altres cooperatives

A més de la Cooperativa de l'Aldea, el reportatge fa referència explícita a tres cooperatives més:

- **Cooperativa d'Arrossaires del Delta de l'Ebre.** Se'n contraposa la transparència de la Secció de Crèdit amb la de la Cooperativa de l'Aldea:

“La seguretat recau en la regulació per part de l'Administració i en l'associació que les agrupa. En la Cooperativa d'Arrossaires del Delta de l'Ebre tenen clar que la informació als associats i el compliment de la norma és la garantia per als diners del seus més de 5000 socis” (off)

“[...] Hi ha una normativa que està molt clara i que si compleixes aquesta normativa difícilment et pot passar *algo*, però clar, s'ha de fer complir” (**Raül Carles**, director de la Secció de Crèdit de la Cooperativa d'Arrossaires del Delta de l'Ebre)

- **Cooperativa Soldebre.** Serveix com a exemple de la repercussió de la fallida de l'Aldea en el món cooperatiu català.

“A Tortosa, la Cooperativa Soldebre, com la resta de cooperatives, es va afanyar a tranquil·litzar els seus socis. Si la por s'estenia i tothom volia treure els diners, la fallida de més seccions hauria estat inevitable i es podia posar en perill l'estabilitat de les 108 seccions que hi ha a Catalunya, una de les xifres més grans de l'Estat” (off)

“L'Aldea fa reflexionar sobre moltes qüestions. Una, que el món cooperatiu és feble, com tot [...] Lo de l'Aldea per nosaltres va ser un tsunami [...]” (**Josep Estrada**, gerent de la Cooperativa Soldebre)

- **Copalme.** S'expliquen les causes de la fallida de la cooperativa l'any 2008 i la situació actual

“Fa 4 anys a Almenar, al Segrià, els socis de la cooperativa de fabricació de pinsos Copalme van viure una fallida semblant a la de l'Aldea, que va deixar sense estalvis més d'un miler de persones” (off)

“Finançats amb diners del socis i ajuts públics, la Cooperativa va crear els seus propis negocis per criar porcs. Es van projectar grans instal·lacions productives com aquesta, que fins i tot disposava d'un camp de futbol. [...]” (off)

6.1.4. Presència de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya

No es constata la presència explícita de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya, tot i que es registra una intervenció de Lluís Roig, President de l'Associació de Seccions de Crèdit.

6.2. Inserts durant el reportatge

Els actors amb **temps de paraula** són, majoritàriament, persones relacionades directament amb la Cooperativa de l'Aldea: el 45 del 65 inserts, un 69,2%. D'aquestes 40 són persones afectades, que intervenen a títol individual o en representació de la plataforma d'afectats, 5 inserts pertanyen a persones de l'estructura de la Cooperativa.

Quadre 3. Inserts del programa

Identificació	Activitat	Inserts
Persones afectades		34
Bartomeu, Pepe	Plataforma d'afectats	3
Gas, Jordi	Portaveu afectats	3
Sanchís, Joan Ramon	Director de l'Institut Economia Social i Cooperatives de la UV	3
Alsinet, Divina	Directora de l'Institut Català de Crèdit Agrari	2
Amat, Oriol	Catedràtic d'economia financera i comptabilitat de la UPF	2
Arnó, Josep Anton	Consultor empresarial de la Cooperativa de l'Aldea	2
Estrada, Josep	Gerent de la Cooperativa Soldebre	2
Falcó, José Fernando	President de la Cooperativa de l'Aldea	2
Sanuy, Manolo	President de Copalme	2
Jové, Anna	Advocada del procediment concursal de Copalme	1
Òliva, Jordi	Director general de Política Financera de la Generalitat de Catalunya	2
Pelegrí, Josep Maria	Conseller d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	1
Carles, Raül	Director de la Secció de Crèdit de la Cooperativa d'Arrossaires del Delta de l'Ebre	1
Roig, Lluís	President de l'Associació de Seccions de Crèdit	1
Vicente, Josep Carles	Unió de Pagesos	1
Sense identificar	Exgerent de la Cooperativa de l'Aldea	1
Sense identificar	Membre de la Junta de Copalme	1
Total		64

Quadre 4. Agrupacions dels actors

Agrupació	Inserts	%
Persones afectades	34	53,1
Persones relacionades amb d'altres cooperatives	7	10,9
Representant de la Plataforma de persones afectades a l'Aldea	6	9,4
Govern de Catalunya	5	7,8
Persones relacionades amb l'estructura de la Cooperativa de l'Aldea	5	7,8
Persones expertes	5	7,8
Associació de Seccions de Crèdit	1	1,6
Unió de Pagesos	1	1,6
Total	64	100

7. Síntesi de l'informe

7.1. Antecedents

Amb data 11 de maig de 2012, va tenir entrada al CAC un escrit (queixa 28/2012), via correu electrònic, que el 16 de maig va entrar al registre del Consell (0003E/651/2012), sobre l'edició del 6 de maig del programa *30 minuts* "Entrampats a l'Aldea", signat pel president de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya, que manifesta la "indignació pel tracte de què va ser objecte" la fallida de la Secció de Crèdit de l'Aldea.

Posteriorment, el 29 de maig de 2012 (registre 0003E/677/2012) , la Confederació de Cooperatives de Catalunya es queixa "del tracte que s'ha fet del cooperativisme en general" (queixa 35/2012).

7.2. Objecte de l'informe

L'objecte de l'informe és l'anàlisi dels continguts del reportatge "Entrampats a l'Aldea" per donar resposta a les queixes presentades per la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya i per la Confederació de Cooperatives de Catalunya. Concretament s'analitza:

- la possible generalització del cas de l'Aldea a tot el món cooperatiu català,
- la imatge de les cooperatives en el reportatge,
- les referències a altres cooperatives diferents a la de l'Aldea,
- la referència a la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya.

7.3. Resultats de l'anàlisi

Pel que fa a la possible generalització del cas de l'Aldea

En el marc de la introducció del reportatge, el director planteja el programa com **la crònica dels fets d'una cooperativa concreta, la de l'Aldea, i les repercussions en el conjunt del món cooperatiu**. En aquest sentit, el relat se centra en el cas de l'Aldea i l'off fa nombroses referències al fet que certes informacions es refereixen al cas concret de l'Aldea.

Igualment, 45 del 65 inserts, **un 69,2%, pertanyen a persones relacionades directament amb la fallida de l'Aldea**. D'aquestes, 40 són persones afectades, que intervenen a títol individual o en representació de la plataforma d'afectats, i 5 inserts són persones de l'estructura de la Cooperativa.

Així i tot, en el decurs del reportatge es troben **elements que es podrien interpretar com a generalitzadors de la situació de l'Aldea**, com ara:

- la introducció sembla que fa extensiva al conjunt de les seccions de crèdit un possible allunyament de la seva funció: “[...] aquesta espècie de banca particular s’ha anat desvinculant en part de la seva raó de ser, el camp, i ha actuat en algun lloc, com una entitat financera més”
- el relat vincula la figura del soci col·laborador utilitzat per la Secció de Crèdit de l'Aldea a l'ús que se'n fa a altres cooperatives de Catalunya.
- el relat expressa la “confusió” que pot experimentar la ciutadania entre el paper d'un banc i el d'una secció de crèdit.
- un insert manifesta la dificultat que tenen els bancs per conèixer la situació de les seccions de crèdit amb què col·laboren (Oriol Amat, catedràtic d'economia financera i comptabilitat de la UPF)

Pel que fa a la imatge de les cooperatives catalanes

El reportatge informa, en diferents moments, **de les funcions i els objectius d'una cooperativa i d'una secció de crèdit**, tant a partir de l'off del relat com de les intervencions de persones en forma d'insert. Igualment, **inclou valoracions sobre el paper que desenvolupen cooperatives i seccions de crèdit, tant en positiu** (al·lusions al seu paper en l'economia social, als beneficis que aporten als socis, al seu rol insubstituïble com a font de crèdit per al camp, al seu arrelament al territori, etc.) **com en negatiu** (el desvirtuament del model, la tendència a un creixement no fonamentat i a crear seccions de crèdit com a bancs petits, la confusió de les seccions de crèdits amb entitats bancàries).

Pel que fa a les referències a altres cooperatives

A més de la Cooperativa de l'Aldea, **el reportatge fa referència explícita a tres altres cooperatives:**

- **Cooperativa d'Arrossaires del Delta de l'Ebre**, com a exemple de transparència de la Secció de Crèdit en contrast amb la de la Cooperativa de l'Aldea. El director de la Secció de Crèdit, Raül Carles hi té una intervenció.
- **Cooperativa Soldebre**, com a exemple de la repercussió de la fallida de l'Aldea en el món cooperatiu català. Josep Estrada, gerent de la Cooperativa Soldebre, hi té dues intervencions.
- **Copalme**, com a exemple negatiu i precedent d'una fallida de cooperativa. Hi intervenen l'actual president de Copalme, Manolo Sanuy (2 inserts), Anna Jové, advocada del procediment concursal de Copalme (1) i un membre de la Junta (1).

A més, s'entrevista Lluís Roig, president de l'Associació de Seccions de Crèdit, que, si bé no actua com a membre d'una cooperativa en particular, sí que té relació amb la seva representació.

Pel que fa a la referència a la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya

No es constata la presència explícita de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya, tot i que es registra una intervenció de Lluís Roig, President de l'Associació de Seccions de Crèdit.

Consell
de l'Audiovisual
de Catalunya

Cost de l'informe: 28 hores